

שבוע של עיצומים, שביתות ואי שקט. בבתי הספר, בנמוסד לביטוח לאומי, במפעלי תעשייה כאן – ניקבי קיצבה ניוד הלישכה הסגורה של הביטוח הלאומי ביום ראשון השבוע. ציטים: מ. דקל

הרב הראשי:

"אינני מתערב בשום פוליטיקה"

הרב אברהם שפירא, הרב הראשי לישראל

מאת שאול שיף

הרב הראשי לישראל, הגר"א הכהן שפירא שליט"א, דחה בשיחה עם "הצפה" מכל וכל את הניסיונות לשרבב את שמו, כמי שעומד מאחורי העירעות פוליטית כלשהי. "אינני מתערב בשום פוליטיקה" אמר הגר"א שפירא בהתייחסו לפרסומים כאילו בברכתו מתכוון הרב משה לוינגר להקים רשימה שתתמודד בבחירות לכנסת ה־13.

בעת כתיבת שורות אלו, יום רביעי, לא ברור אם נפלה הלכלה סופית אצל הרב לוינגר להתמודד ברשימה עצמאית. מקורבי טוענים, כי הוא שוקל להקים רשימה עצמאית, כדי למשוך קולות של בעירים דתיים המתכוונים להצביע בעד רשימתו של "גנרי". הרב לוינגר, אומרים מקורבין, רואה בעין לא טובה, אם להשתמש בלשון המעטה הצבעה של יהודי שומר מצוות בעד "מולדת", מאחר ותפיסתו של "גנרי" את "השטחים" יונקת מתפיסה ביטחוניסטית ולא מתורת־ישראל. ביקורת נגד "מולדת" של "גנרי" באה גם מכיוון אחר, "ממחוז הבחירה" של הרב יוסף בארבי.

הרב דוד גרינוולד, רבו של מושב נחלים, שפתח השבוע את כנס הרבנים הארצי שנערך השבוע בירושלים במכון "אריאל", אמר בדבריו, כי הוא ותושבי נחלים כמו גם צוות הר"מים המתנכים בישיבת "נחלים", אינם אוחזים בידיו של הרב בארבי, ומסתייגים מהכסמתו להיכלל ברשימת "מולדת" בכנסת. אנחנו – אמר – נשארים נאמנים לשורשים ולשליחות הוותיקים שלנו ואין ידינו אוחזות במה שעשה הרב בארבי. ראשי הישיבות החרדיות לא התלהבו מדבריו של הרב הראשי לחיפה, הרב שאר־ישוב כהן, כי ההשתתפות בבחירות היא מצווה דתית, ובבחינת "שום תשים עליך מלך". כידוע, ראשי הישיבות הללו מפרסמים קריאה להצבעה בבחירות לכנסת כרחום ובהם קריאה להשתתף בהצבעה. אולם, הניסוח שם מעוגן בפסוקים אחרים: "לא תסור ימין ושמאל" וכו'. "ישמרת לעשות ככל אשת יורוך". שכן, אין הם רואים בשלטון ישראל חלק ממלכות ישראל והנשמת חזון הגאולה דוגמת הרב שאר־ישוב כהן.

"לא נסתיימו ההליכים המשפטיים"

מהבית הלבן הגיע השבוע מכתב לרב הראשי לישראל הגר"א שפירא שליט"א ובו תשובה לבקשתו לחזן את יהונתן פולארד. את הבקשה לחנינה העלה הרב הראשי בעת שהותו בוושינגטון, מ"הבית הלבן" ההיהירו, כי מאחר וטרם הסתיימו ההליכים המשפטיים, אין ביכולתו של הנשיא לחזן בחנינה.

בקרוב: מטבח כשר בסין

הצליינים שהגיעו בימים אלה לישראל מטוקיו, נגויה, פוקוקה שביפאן ומסיאל שבקוריאה במסוסי אל־על, אכלו מזון על סהרת "הפרווה", כדי לא לסבך את מטבחי המסוסים בבעיות כשרות. רב "אל־על", הרב אבשלום קציר ליזה את אחת הסיסות הללו ובנה מערכת מזון והגשה מיוחדת, כדי להקל גם על הנוסעים וגם על חברת "אל־על". במשך שבועיים הגיעו ארצה שש סיסות מהמזרח הרחוק והכל "דפק" כמו שעון שוויצרי. אגב, למרות שבסיסות הללו לא ניתנו בארוחות כשר וגבינות, הוכשר תנור המסוס מיד עם הנחיתה בנמל בן־גוריון, כדי לעמוד על כל הספקות והשאלות. עם תחילת הסיסות השבועית לסין בקרוב, ייפתח שם מטבח כשר, כדי לספק ארוחות סריות לנוסעים. עד להקמת המטבח יובא המזון מישראל. אם יזם המטבח הכשר הוא יכול לשרת טיילים יהודים שומרי כשרות, שכיום אוכלים במסעדות של בודהיסטים המקפידים שלא לאכול מזון מן החי אלא מהצומח בלבד.

בעבר נעשה ניסיון לפתוח מסעדה סינית כשרה בפקינג, אך לא נמצא המשגיח המתאים שהסכים לחיות בבבירות מוחידה בבירת סין.

גם "העבודה" מסתערת על המצביע הדתי

חברי הכנסת אלי דיין, אברום בורג וד"ר יוסי יענונו מבקשים לעשות נפשות למפלגת העבודה בקרב מצביעי מפד"ל פוטנציאלים. השלושה מאמינים, כי ניתן יהיה לגייס מספר קולות לא מבוטל בציבור הדתי, שאינו מתלהב מהמצע הימני של המפד"ל. ח"כ אברום בורג הרחיק עד אילת במסע ההסברה שלו, וניסה לשכנע את בנות השרות הלאומי במקום להצביע בעד מפלגת העבודה. השלושה אינם חוסכים את שבט לשונם מהמפד"ל והנהגתה ולטענתם במיפקד לקראת "הפריימריס" התפקרו המוני דתיים למפלגת העבודה. המעניין הוא כמה מבין הדתיים הללו תומכים ברגלו של ח"כ בורג:

הפרדת הדת מהמדינה ובמיוחד כאשר שלושת הח"כים פונים למצפונם של ותיקי "המזרחי"...

הביקור הסודי של גרונר וגוטניק

שניים מנאמניו של האדמו"ר מלובביץ' שליט"א באוסטרליה, הרבנים גוטניק (האבא, לא איש העסקים) וגרונר, הגיעו בימים אלה בשליחות סודית לישראל, שבמסגרתה נועדו בין היתר עם רבני ודיירי חב"ד וכן עם אישים רבניים הנושאים עמדות בכירות. השניים מסרבים להעניק ראיונות לתקשורת ואין הם משיבים לשאלה שעניינה מטרת ביקורם בישראל. שיחה ממושכת התקיימה בינם לבין רבה של בני־ברק, הרב משה לנגא שליט"א, שבעקבותיה, כך מספרים שונתה מטרת שליחותם, אך גם בעניין זה רב הנסתר על הגלוי. בעוד הם כאן הגיעו ידיעות מעודדות מאד על מצב בריאותו של האדמו"ר מלובביץ שליט"א ובמיוחד בכל הקשור לצום בו היה נתון במשך ימים רבים.

האדמו"ר שליט"א משיב באמצעות מזכירו הרב לייבל גרונר לפניות רבות של חסידיו בנושאים שונים ומגוונים. כך, למשל, כאשר הגיעו ידיעות על הליפה מאחד הכורים הגרעיניים בבריה"מ, הורה האדמו"ר לחסידיו שלא לעזוב את המקום ולהמשיך בשליחותם בעיר שבו ארעה התקלה. הוראת האדמו"ר ניתנה זמן רב לפני שבאה ההודעה הרשמית, כי הדליפה מהכור אינה מסוכנת וכי הצליחו להשתלט עליה.

להקליט את כל ההבטחות

"ממשלה בראשות יצחק רבין תיצור פרוייקטים עתידי ידע, שיעסיקו רבבות עולים בתחומים התואמים את השכלתם והכשרתם ותתן עדיפות עליונה להבטחת תעסוקה הולמת לכל העולים". כך מבטיח ראש מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית אורי גורדון לעולים במסגרת תפקידו, יועץ משה העולים של מפלגת העבודה. אורי גורדון, הוא מהצנועים שבין המבטיחים מקרב חבריו. עמיתיו במפלגה כבר ביטלו את המשכנתאות הצמודות, הקימו דירות להשכרה, פתרו את כל בעיות הסעד על הנייר, ועל־פי "סיפוריהם" יצטרכו לבטל את כל הלשכות של שרות התעסוקה, מעודף התעסוקה "שיפול" על המדינה בעקבות עלייתו של יצחק רבין על כס ראשות הממשלה.

המשבר הכלכלי החמור בארה"ב ובאירופה אינו נוגע, כנראה, לישראל רבת הדוללים, הנפט והמחצבים ולכן קל לאורי גורדון ולחבריו לשטות בעולים המסכנים שמעולם לא עברו את החוויה של בחירות דמוקרטיות. אני מאד מקווה שמישהו מקליט את יס ההבטחות שמפזרת מפלגת העבודה ומעודדת ציפיות שווא באובלוסיות שלמות. הלילכוד הנתון עדיין בשנת החורף טרם ההל ברציונות את מערכת הבחירות שלו והוא עסוק עדיין בבעיות פנימיות קשות של כבוד ומוקדי כוח.

משה בדש לכנסת ה־13?

בעל תשלובת "פיקנטי", משה בדש הזמין באחרונה מספר סקרים מחברת "שילוב", כדי לבחון את סיכויו לזכות במספר מנדטים בבחירות לכנסת ה־13. בדש אמר לי כי "היהודים" בארה"ב הם המעודדים אותו להקים רשימה עצמאית, ולקראת סוף השבוע, קרי היום, יחליט אם לפרוש מהליכוד ולהעמיד את שמו במבחן ציבורי. לדבריו, הסקרים מנבאים לו 4.4 אחוזים ובכל מקרה אין ספק כי יעבור את משוכת אחוז החסימה. בדש מסביר, כי הוא רואה בכל אחד שקרא את ספרו "העלוקות" מצביע פוטנציאלי, וגם בקרב העולים מבריה"מ יש לו אחיזה נאותה בעקבות פעולות הרווחה שעשה למען העלייה מבריה"מ. גם על־פי הסקרים שהזמין בדש, מצב הליכוד בקלפי אינו מזהיר וחמור במיוחד מצב רשימתו של שר האוצר, יצחק מודעי, שאינה מתקרבת, לטענתו, לאחוז החסימה.

ההבדל בין בוש לפרעה?

בקהיליה היהודית באה"ב, נפגשה בימים אלה בדיחה שקורבנה הוא שר החוץ האמריקני, ג'יימס בייקר. מה ההבדל בין ג'ורג' בוש מועמד המפלגה הרפובליקנית לנשיאות ארה"ב לבין רוס פרעה (מועמד בלתי תלוי לנשיאות הצובר פופולאריות רבה ברעת הקהל האמריקנית והידוע בעושרו הרב)?

והתשובה: פרעה נפסר כבר משר האופים שלו ואילו בוש עדיין מחזיק בו... (בייקר באידיש – אופר).

בארה"ב עוקבים בעניין רב אחר המירוץ של פרעה, במיוחד לאור העובדה שעוד טרם עשה צעד ממשי זכה בתמיכה של 30 אחוז מדעת הקהל האמריקנית. האמריקני המצוי סולד משתי המפלגות הגדולות, הדמוקרטית והרפובליקנית, ואיש עסקים מצליח כדמותו של פרעה מצית את דמיונו. פרעה פנה לעורך הדין הוושינגטוני ג'ון סירס לנהל את מערכת הבחירות שלו. סירס דוע ומוכר לכמה מנהלי מפעלים גדולים בישראל, שנעזרו בשרותיו לקידום ענייניהם בארה"ב. סירס ניהל בעבר את מערכת הבחירות של ריצ'רד ניכסון ואת מערכת הבחירות הראשונה של רונלד רייגן. היהודים בארה"ב מתפללים להצלחתו של פרעה (האמריקני) בהיותו מוקף בידידי ישראל. המימסל האמריקני הנוכחי בראשות הצמד בוש־בייקר עויין את ישראל ובצדאה נואש כליל מהקול היהודי. רק כך אפשר להבין את החלטתו להבריז בעיצומו של מסע הבחירות של בוש, כי הוא תומך בזכות השיבה של הפלשתינאים לבתיהם – הכרות התאבדות של כל מועמד החפץ לזכות בקול היהודי. הכרזה זו אינה עושה ליצחק רבין חיים קלים, שכן, גם מפלגת העבודה וכל אחת מהמפלגות הציוניות שוללות מכל וכל את "זכות השיבה". הצדדת משרד החוץ האמריקני, באישור הנשיא, כי ארה"ב תומכת "בזכות השיבה" מלמדת, כי שום ראש ממשלה בישראל (וולת רק"ח ונסמחיה) לא ימצא שפה משותפת משולות מחלוקת עם ממשל בוש, אם הוא יהיה הנשיא הבא של ארה"ב.

ישנם סימנים, כי מערכת הבחירות הנוכחית של הנשיא בוש אינה משופעת בכסף יהודי כבעבר והשמועות מדברות על כסף כבד של חברות הנפט שכבר הובטח למטה הבחירות של בוש. חלק מהתורמים היהודים למפלגה הרפובליקנית נפגעו קשה במשבר הגרל"ן ובעלי היכולת שנותרו מעדיפים לתרום למועמד המפלגה הדמוקרטית. פרעה עצמו הצהיר, כי אינו זקוק לכסף מאיש וכי יממן מכספו את מערכת הבחירות.

גייסי הכספים של המפלגות הגדולות והקטנות בישראל נתקלים בקשיים גדולים באיסוף תרומות לבחירות. הדבר מרגיז את ביטוי בעיקר בקרב אלה הנחשבים כתומכי הליכוד. גם במפלגת העבודה אין שפע של כסף כמו בימיו של שמעון פרס, שעמדו לרשותו משאבים כספיים בהיקף רציני ביותר.

השבועון "נועם" הפך יומון

"נועם" השבועון החרדי המיועד לעדות המזרח יוצא לאור החל מיום שלישי השבוע כיומון.

לדברי עורכי העתון, מיעוד "נועם" לציבור החרדי אשר אינו חשוף לתקשורת משודרת. עורכי "נועם" טוענים כי אינם שייכים לשום מפלגה פוליטית וכי יתנו ביטוי הוגן לכל אישיות ספרדית דתית. ואכן בשני הגיליונות הראשונים שלו סוקר "נועם" ארדעים הקשורים בשר המפנים, הרב אריה דרעי, בשר הקליטה, הרב יצחק פרץ ופירסם דיווח על ביקורם של שר הדתות, פרופ' אבנר שאקי ומנכ"ל משרדו, שלמה בקיש בבית־כנסת ויניצה בירושלים.

העורך הראשי של העתון, דוד ישי אמר לי, כי שני רבנים ספרדים יזדעים מפקחים על התוכן המתפרסם בעתון, אך סירב לנקוב בשמם, משום שהם ביקשו לשמור על עילום שמם. דוד ישי למד, לדבריו, בחברון ובישיבה נוסחת ושירת בצה"ל. העורך משתבח בכך שאת ברכת הדרך להפיכת השבועון לימומן קיבלו מאדמו"ר יזדע "והוא יכול להחליט היום או מחר שנפסיק את העתון וכך אמנם נגנהג". בהודעה לעתונות מטעם הנהלת "נועם" נאמר: "התנאי שהצמידה קבוצת המשקיעים למערכת העתון הוא, שהיזמון ישמור על זהות בלתי פוליטית ועם זאת בפופוד לדעת גדולי תוכמי התורה". העתון מודפס בדפוס דבר. העורך האחראי של העתון הוא יואל גרב.

בגיליונו הראשון תקף "נועם" את "ערץ 7" על שהוא ממשיך לשדר שירים ומנגינות בימי ספירת העומר. עורכי "נועם" מתעלמים מן העובדה שמי שהתיר ל"ערץ 7" לשדר שירים בימי ספירת העומר הוא הרב עובדיה יוסף שליט"א. העיתוי של הפיכת השבועון ליומון קשור, קרוב לוודאי, במערכת הבחירות לכנסת מתוך כוונה לזכות מנתח המודעות של המפלגות המחזירות אחר הקול הדתי. העתון נשלח למנויי בדאר. על זהות המשקיעים שומרים עורכי העתון בסוד.